

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSA Monika Koba (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa R. J.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Zakładu Karnego w G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 marca 2013r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 12 października 2012 r.,

- 1) odrzuca zażalenie w zakresie dotyczącym punktu 1 (pierwszego) zaskarżonego postanowienia,**
- 2) oddala zażalenie w pozostałej części,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego na rzecz adwokata M. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z 12 października 2012 r. Sąd Apelacyjny odrzucił wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 22 czerwca 2012 r. i w konsekwencji odrzucił wniosek powoda o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia tego wyroku.

Wyjaśnił, iż wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia złożony po upływie ustawowego terminu (art. 387 § 3 k.p.c.) jest spóźniony, powód był bowiem reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który miał wiedzę o wyroku od daty jego ogłoszenia, a zaniechania pełnomocnika wywołują skutek względem reprezentowanej strony. Spóźniony jest również wniosek o przywrócenie terminu do sporządzenia i doręczenia uzasadnienia wyroku (171 k.p.c.), skoro powód miał wiedzę o treści wyroku, uzyskaną przez swojego pełnomocnika, a zmiana stanowiska w przedmiocie żądania sporządzenia uzasadnienia wyroku i jego doręczenia nie daje uprawnienia do złożenia wniosku o przywrócenie terminu w każdym czasie.

W zażaleniu, zawierającym wniosek o uchylenie zaskarżonego postanowienia, skarżący argumentował, iż za uwzględnieniem zażalenia przemawia ograniczenie możliwości działania związane z pozbawieniem go wolności jak i utrudniony kontakt z reprezentującym go pełnomocnikiem. Jednocześnie na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i w zw. z art. 398²¹ k.p.c. sformułował wniosek o poddanie kontroli postanowienia odrzucającego wniosek o przywrócenie terminu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art.394¹ § 2 k.p.c. zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji przysługuje w sprawach, w których dopuszczalna jest skarga kasacyjna i kwestionowane postanowienie kończy postępowanie w sprawie. Do tej kategorii nie należy postanowienie odrzucające wniosek o przywrócenie terminu, skoro kończy ono jedynie postępowanie wpadkowe wywołane złożeniem wniosku o przywrócenie terminu, a nadal toczy się postępowanie dotyczące wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Takie stanowisko jest ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego poczynawszy od postanowienia

z 11 sierpnia 1999 r., I CKN 367/99, OSNC 2000/3/48 i podzielane jest również w rozpoznawanej sprawie.

W tej sytuacji zażalenie na postanowienie odrzucające wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem podlegało odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Odrzucenie zażalenia na postanowienie odrzucające wniosek o przywrócenie terminu nie pozbawia skarżącego możliwości kwestionowania tego postanowienia, ale jedynie w ramach zażalenia na postanowienie o odrzuceniu wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia. Niezaskarżalność postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu nie stoi temu na przeszkodzie wobec możliwości rozpatrzenia na wniosek skarżącego także postanowienia odrzucającego wniosek o przywrócenie terminu (art. 380 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i 398²¹ k.p.c.).

Prawidłowo Sąd Apelacyjny przyjął, iż zarówno wniosek skarżącego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia jak i wniosek o przywrócenie terminu do złożenia opisanego wniosku był spóźniony.

Powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika obecnego przy ogłoszeniu wyroku. W takiej sytuacji termin do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia upłynął bezskutecznie 29 czerwca 2012 r. Oceny tej nie zmienia akcentowana w zażaleniu okoliczność pozbawienia skarżącego wolności. Wobec korzystania przez powoda z pomocy adwokata Sąd nie miał obowiązku doręczenia mu sentencji wyroku z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia (art. 387 § 3 k.p.c.). Wprawdzie adwokat ustanowiony przez Sąd jest obowiązany zastępować stronę do prawomocnego zakończenia postępowania (art. 118 § 2 k.p.c.), ale w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, iż pełnomocnik jest uprawniony do zgłoszenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Jego obowiązkiem jest także udzielenie stronie informacji odnoszących się do możliwości skorzystania ze skargi kasacyjnej, ponieważ są to czynności i informacje odnoszące się do orzeczenia, które zostało wydane w postępowaniu objętym

umocowaniem pełnomocnika (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008/11/22; postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2012r, II CZ 148/11, Lex nr 1162662).

Podnoszony w zażaleniu argument dotyczący utrudnionego kontaktu z pełnomocnikiem jest pozbawiony znaczenia i nieprzekonujący.

Po pierwsze, wniosku o przywrócenie terminu nie można opierać na tym, że to nie strona, a jej pełnomocnik zaniedbał dokonania czynności procesowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 maja 2007 r., II CSK 167/07 niepubl.; 10 kwietnia 2008r, IV CZ 25/08, niepubl; z 17 kwietnia 2008 r., I CZ 32/08, Lex nr 794930; z 24 listopada 2009 r., VCZ 57/09, Lex nr 688061).

Po drugie, w oświadczeniu z 11 września 2012 r. (k. 341), skarżący przyznał, iż po uzyskaniu informacji o treści wyroku, nie domagał się złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Z powyższego wnosić należy, iż rzeczywistą przyczyną nie złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem był brak woli powoda, by w ustawowym terminie pełnomocnik taki wniosek złożył.

Po trzecie, odrzucając wniosek o przywrócenie terminu Sąd nie bada merytorycznej zasadności wniosku lecz jego dopuszczalność i zachowanie terminu do jego złożenia. Zmiana stanowiska powoda w kwestii żądania sporządzenia i doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem nie ma znaczenia dla upływu ustawowego terminu, na złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku (art. 387 § 3 k.p.c.) oraz dla upływu ustawowego terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu (art. 169 § 1 k.p.c.).

W konsekwencji prawidłowo Sąd Apelacyjny odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem (art. 171 k.p.c.) jako złożony z uchybieniem terminu (art. 169 § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie należało oddalić w pozostałej części.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 29 ust.1 ustawy z 26 maja 1982r Prawo o advokaturze (tekst jednolity z 2009 r. Dz. U Nr 146, poz. 1188 z późn. zm.) oraz § 13 ust 2 pkt 2 w zw. z § 11 pkt 25 i § 2 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).